

Brikker til et essay om poesi

Objekttyp: **Chapter**

Zeitschrift: **Beiträge zur nordischen Philologie**

Band (Jahr): **54 (2014)**

PDF erstellt am: **29.06.2024**

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Brikker til et essay om poesi

Hans-Jørgen Nielsen har – med en hilsen til Karl Marx – lansert tre-fase-modellen for dansk modernisme. Det ble en fruktbar modell som også kan anvendes på norsk poesi. Den tredje (og altså nyeste, riktigste og mest revolusjonære) fasen hos ham var systemdiktningen. Det var i 1968. Nå har vi 1972, og bildet har allerede forandret seg.

Vi¹⁰⁵ har ordnet 119 kloke, pregnante og/eller berømte ytringer om poesi fra vår tid i videste forstand i tre spalter. Teksten vi på denne måten har fått, skal kunne leses både vertikalt og horisontalt.

Ved at våre sitater i alle tre spalter er plukket fra et tidsrom på rundt 100 år, blir det nok klart at kronologiske faser som pent og pyntelig avløser hverandre er en pedagogisk fiksjon. De tre forskjellige holdninger til språk og poesi som dokumenteres her, har hele tiden stått ved siden av hverandre. Men den ene etter den andre har etter historiens krav kommet til å stå i forgrunnen.

Meningen med collagen er ikke at man her skal kunne skumme sannheter, slik kapitalisten skummer merverdien av andres arbeid. Meningen er snarere at man kan forsyne seg med materiale til å sette i gang med egen produksjon: å tenke seg forbindende tekster til sitatene. Selv om vi i forveien har ordnet stoffet nokså tendensiøst, skulle det likevel være mange muligheter.

Gunnar Heiberg beskriver et sted hvordan Sigurd Hoel arbeider:

han kutter problemene opp og ordner bitene symmetrisk på skrivebordet. Så undersøker han den første biten. Så undersøker han den andre biten, og den tredje og den fjerde. Og så ler han innimellom.

Le, det gjorde vi også, da vi med såre knær krabbet rundt på et stort gulv og arrangerte bitene.

Og for til slutt å antyde litt nærmere hva vår allerede nevnte tendens går ut på, vil vi sitere Johan Fredrik Grøgaard med noen linjer som vi mener sier noe om våre tre spalter:

hvis diktet ligner

et dikt er det noe i veien,,

med diktet hvorfor ikke

la det ligne en flyvende flodhest

eller et brød (...)

---

¹⁰⁵ Collage-teksten er laget i samarbeid med Alken Bruns.

**Kun Poesien kan frelse
Mennesket og Verden.**

(Paul la Cour, 1948)

**Poesien är någonting
outsägligt, utom och
utöver innehållet.**

(Hans Ruin, 1935)

**Poesien er til udenfor
sproget og uafhængig af
det.**

(Paul la Cour, 1948)

**Symboler og sinnbilder
skifter. Men bildet, teg-
net består. Urbildet, sol-
hvervsbildet, det ukjente
tegn, ansiktet som gjen-
oppstår i stadig nye mas-
ker, nye bilder.**

(Stein Mehren, 1969)

**Poesien er i seg selv et
værn mod ideologisk
forhærdelse.**

(Ole Wivel, 1953)

**Kunsten er som alt andet
ingen nytte til.**

(Per Højholt, 1967)

It's only a paper moon.

(Jan Erik Vold, 1969)

**fem ord er en linje
to linjer er et dikt.**

(heikki grøhn, 1971)

**Kunstens vesen er tek-
nikk.**

(Roland Barthes, 1964)

**det nye diktet er derfor
som helhet og i delene
enkelt og overskuelig.
det blir til se- og bruks-
gjenstand. tankeobjekt –
tankespill.**

(eugen gomringer, 1954)

**Og nettopp lyrikk må
helt klart være noe man
uten videre skal kunne
undersøke etter bruks-
verdien.**

(Bertolt Brecht, 1927)

**Å sette sammen vakre
ord, det er ingen kunst.**

(Bertholt Brecht, 1938)

**Kunst er agitasjon.
Kunsten er altså et poli-
tisk våpen. Den er et
politisk våpen enten
kunstneren er klar over
det eller ei, i kraft av sin
funksjon, sitt vesen.
Spørsmålet vi da må
stille oss, blir: Et våpen
for hvem? Et våpen for
hvilken klasse?**

(Morten Falck, 1969)

**Å skrive er, bevisst eller
ikke, alltid en politisk
handling.**

**Skriving er politikkens
fortsettelse med andre
midler.**

(Jacques Henric,
Philippe Sollers, 1968)

**Selvfølgelig er den „rene
kunst“, idet den angive-
lig vil være partiløs, net-
topp partisk.**

(Franz Mehring, 1896)

(...) jeg kan ikke settes i ideologisk bås og raute. Nei, min diktning ligger forut for slike valg.

(Stein Mehren, 1970)

Dikt är för mig mystik och musik.

(Gunnar Ekelöf, 1957)

Kun to Ting var Livet værd: Kærligheden og de Øjeblikke da Poesien steg ned til dig. Det var det samme som skete dig.

(Paul la Cour, 1948)

Først maa du føle i det ordløse, siden udtrykke, hvad din Følelse lod dig se.

(Paul la Cour, 1948)

Livets växlingar blir likgiltiga för honom, dess olyckor maktlösa, dess korthet illusorisk, så som mången poet anförtrott oss. Det är som hos mystikern: en underbar lycka har bemäktigat sig honom och fyller hans sinne.

(Hans Ruin, 1935)

Digtet er ikke noget, der kommer fra det høje. Det er noget man gør med sproget.

(Hans-Jørgen Nielsen, 1968)

Et dikt oppstår ikke av følelser men av ord.

(Stephan Mallarmé)

Digteren er ikke mystiker, han mediterer ikke, han handler, han er praktiker i det materiale som er hans.

(Per Højholt, 1967)

Ned med de partiløse literatene! Ned med det litterære overmenneske!

(Lenin, 1905)

Dikterne og kunstnerne snør ikke fra himmelen, de vandrer heller ikke i skyene, de lever midt i sitt folks og sin tids klassekamper.

(Franz Mehring, 1892/93)

Alt samfunnsliv er vesentlig *praktisk*. Alle mysterier som leder teorien til mysterier som leder teorien til mystiske finner sine rasjonelle løsninger i den menneskelige praksis og i forståelsen av denne praksis.

(Karl Marx, 1845)

Diktets oppgave er imidlertid å konstituere virkelighet. Dikteren griper tingene slik at de i hans grep begynner å kjenne glede over sin eksistens. Muligheten for en kongruens mellom ord og gjenstand utgør dikterens lykke og vesen. Navngivning kan til og med gjenskape det skapende fenomen.

(Wilhelm Lehmann,
1960)

Digteren genopretter den tabte Inderlighed mellem Ord og Ting.

(Paul la Cour, 1948)

Kunst er å overvinne avstanden mellom oss og det levende liv, avstanden mellom oss og de briller vi ser på oss selv med.

(Stein Mehren, 1964)

Digter er enhver, i hvem Enheden i alle Ting lever og vidner.

(Paul la Cour, 1948)

Verden er én.

(Stein Mehren, 1969)

Men i en text vil ord samtidig have en tendens til at indføre kategorien ting = Virkelighed. Digtet må afvise en sådan vag og automatisk symbolisme fordi illusionen om Virkeligheden derved får indpass og digtet ender med at være et postulat om realiteter og ikke nogen realitet selv, med hjemret i virkeligheden.

(Per Højholt, 1967)

man underminerar läsarens säkerhet på det heliga sambandet mellan ordet och dess betydelse (...) och eftersom tänkandet är beroende av språket blir ytterst varje angrepp mot den gällande språkformen ett berikande av de innöta tankebanorna.

(Öyvind Fahlström, 1953)

Alle på Kreta lyver, sa mannen på Kreta.

(Jan Erik Vold, 1969)

Måtte gudene bevare oss for profetisk rus.

(Paul Valéry)

Når vi diskuterer et problem, må vi ta utgangspunkt i virkeligheten og ikke i definisjoner.

(Mao Tse Tung, 1924)

Vad mitt skrivande ytterst syftar till är att bidra till de förändringar som är nödvändiga för att lösa de antagonistiska motsättningar vi lever under.

(Göran Sonnevi, 1967)

Mästare,
och inte långhåriga predikare är vad vi behöver nu.

(Vladimir Majakovskij,
1912)

Hvis man opfatter digtet som en ting med korpus og fremtræden som realitet vil det at benytte ord som vækker forestillinger om ting være en problematisk handling hvis ikke bevidstheden om denne problematik indgår i den poetiske metode.

(Per Højholt, 1967)

Af det flygtige og forbigaaende uddrager Digtet det bestandige, det uforanderlige. Det, som er Lov, Tingenes Lov og din... I det mangfoldige oplever det Enkelhed, i Rigdommen den videne Fattigdoms smil.

(Paul la Cour, 1948)

Interessen for verdens ting kan let forskydes til interessen for sproget som ting. Og intet taler for, at sproget skulle være et dårligere motiv end f. eks. poetens ulykkelige kærlighed.

(Hans-Jørgen Nielsen, 1968)

For å bedømme de litterære formene må man gå til virkeligheten og ikke til estetikken, heller ikke realismens. Sannheten kan forties på mange måter og sies på mange måter. Vi utleder både vår estetikk og vår etikk fra vår kamps krav.

(Bertolt Brecht, 1938)

Kan man tænke sig en bevidsthed om stilen, der mere angår sproget selv og dets direkte handlende kvaliteter? Ikke dets metafysik men dets fysik.

(Vagn Steen, 1966)

Diktet är kroppvorden själ och självorden kropp.

(Hans Ruin, 1935)

Ordet er åndens fallos.

(Gottfried Benn, 1951)

Sprog du er min bedste qusse.

(Vagn Steen, 1969)

ordet: det er en størrelse. det er – hvor det måtte falle eller bli skrevet. det er verken godt eller ondt, verken sant eller usant. det eier materialets skjønnhet og tegnets ,abenteuerlichkeit‘.

(eugen gomringer, 1954)

Wanaka sa: jeg forsøker å fremstille illusjonen som virkelighet, for å avsløre virkeligheten som illusjon.

(Stein Mehren, 1961)

Där det lilla tinget syftar ut mot alt vidare korrespondenser, väckar det innom oss en dallrande aning om huru allting är enhetlig, jämförbart, samstøpt. Poesins innersta mystik ligger säkert till en god del häri.

(Hans Ruin, 1935)

Noen av dem hvis dikt jeg leser, kjenner jeg personlig. Jeg blir ofte forbauset over at mange av dem i sine dikt viser mindre fornuft enn i sine andre ytringer.

(Bertolt Brecht, 1937)

Drømmer ser seg selv og oss, klarere enn vi ser dem og oss selv.

(Stein Mehren, 1969)

Det dreier seg jo ikke om en intellektuell tenkning, men om diktet som en organisk erkjennelsesprosess.

(Erling Christie, 1955)

Symbolet vekker anelse. Ordet kan bare forklare.

(J. J. Bachofen, 1927)

Man får ikke et øyeblikk hengi seg til den illusjon at en arketyt til slutt kan bli forklart og at man dermed er ferdig med den.

(C. G. Jung, 1941)

I diktet bringes erfaringen til liv – tingen gjennomtrenges av sitt eget lys; den får virkelighet i vår tanke. I

Deres skapelsesbegrep kan ikke lenger karakteriseres med begrepet intuitiv innbilningskraft; den litterære kvalifikasjon viser seg snarere under eksperimentets kategori.

(Max Bense, 1971)

Ved udnyttelsen af sprogets (materialets) inert kan man benytte sig af spilleregler, logiskmetodiske fremgangsmåder af mer eller mindre tilfældig natur. En betjening af tilfældet du fra metodiske forsætter vil paradoksalt nok accentuere textens præg af tilfældighed, men vil samtidig som udsagn være betinget/styret af forestillingen om tilværelsens absurditet, inderst inde måske af affektbetonede reaktioner på automation, rationalisering, mekanisering, databelandling osv.

(Per Højholt, 1967)

Og grensen som blir nådd er ikke grensen til intet, til det språkløse, til kaos, men grensen til det som ennå ikke kan bli sagt.

(Helmut Heissenbüttel, 1967)

Kunsten har på ingen måte kraft nok til å oppheve den sivilisatoriske fremmedgjørelse. Det er nok at den bidrar til den

Å tilstrebe avmystifiseringen av det som borgerskapet høyttravende kaller „skapelse“, er en viktig oppgave. Man ville – hvis dette arbeide var gjennomført – få se hvordan kampen for tilegnelsen og kodifiseringen av språket er knyttet til de sosiale kampene (til klassekampen).

(Jacques Henric, Philippe Sollers, 1968)

Alle spekulasjoner om det skapende menneske er kun egnet til å tilsløre en reell innsikt; det „skapende arbeid“ er nettopp ikke noe arbeid, noen reell prosess, men den religiøse formel som tillater å feire dets begravelse, idet man reiser et monument over det.

(Pierre Macheray, 1966)

Man bør passe seg for å overvurdere kunstens betydning for proletariats frigjøringskamp.

denne forstand er poesien magi og diktet besvergelse.

(Erling Christie, 1955)

Poesi saa langt fra at være en Flugt, (er) tvært imod høj og uundværlig Gerning i Tingenes Hjerte.

(Paul la Cour, 1948)

kontinuerlige problembevissthet som den siviliserte verdens beståen beror på.

(Franz Mon, 1970)

konstellasjonen er ikke noen oppskrift, verken formalt eller tematisk, den nevner ikke de „altfor menneskelige“ sosiale og erotiske problemene; hvis disse problemene ikke for største delen kan løses i livet, hører de kanskje hjemme i faglitteraturen.

(eugen gomringer, 1954)

Digtet kan altså ikke (...) fungere som album for læserens yndlingsidéer eller som kugleramme til løsning af hans „personlige“ problemer. Det har kunst aldri kunnet.

(Per Højholt, 1967)

Tacka adjö till all slags, ordnad eller oordnad, privatpsykologisk, samtidskulturell eller universell problematik. Det är givet att orden är symboler, men det är inte något skäl för att poesin inte ska kunna upplevas och skapas med utgångspunkt från språket som konkret materia.

(Öyvind Fahlström, 1953)

(Franz Mehring, 1869)

När jag säger att jag inte tror på litteraturen betyder det inte att jag är likgiltig för formuleringen, eller tycker att det gör detsamma vilka ord man använder. Tvärtom, det är noga hur man uttrycker sig, ordet har en oerhörd makt.

(Sara Lidman, 1970)

Eftersom vi alla befinner oss i ett ytterligt svårt läge måste vi prata med varann om det. Lyriken har sedan lång tid tillbaka blivit så grundligt förstörd och misskrediterad att jag knappast tror att den är det bästa sättet att prata med varann. Den är kanske just nu till och med det sämsta sättet. Men den går i alla fall att använda, eftersom alla medel kan användas i kampen mot det system som förtrycker och förstör oss.

(Anna-Clara Tidholm, 1970)

... ingen revolusjonær forfatter eller kunstner kan gjøre noe meningsfylt arbeid med mindre han er nær knyttet til massene, gir uttrykk for deres tanker og følelser og tjener som en lojal talsmann for dem. Bare ved å tale massenes sak kan han fostre dem, og bare ved å være deres

Karl Marx sørger for å forandre verden, dikteren sørger for å begripe den.

(Wilhelm Lehmann, 1960)

Poesien (er) ikke bare virkelighet, men *mer* virkelighet.

(Erling Christie, 1955)

Virkeligheten rettferdiggjør ikke kunsten. Man går ut fra livet for å nå en annen virkelighet.

(Pierre Reverdy, 1919)

Billedet er ikke Imitation. Det er selv en verden.

(Paul la Cour, 1948)

Hvis diktet bare skal være gjenstand, da går det over i malerkunst, lydmonstre, serielle spillteorier og komposisjonsregler, grammatikk, syntaks, grafikk, typografi osv. Det gjør faktisk mye modernistisk poesi – og er derfor ikke lenger poesi.

(Stein Mehren, 1964)

The medium is the message.

(Marshall McLuhan)

At en text er rektangulær kan være lige så betydningsfuldt for oplevelsen af den som det faktum at ordet „selvmord“ forekommer i den.

(Per Højholt, 1967)

Poesien kan inte bara analyseras utan också skapas som struktur. Och inte bara som struktur med tonvikt på uttryck för idéinnehåll, utan också som konkret struktur.

(Öyvind Fahlström, 1953)

med konstillasjonen blir noe satt i verden. den er en realitet for seg selv og ikke et dikt om...

(Eugen Gomringer, 1954)

Digtning er ikke nogen udlægning eller fremstilling – det er en ting. Der er ikke noget foran eller bag ved, alt er i diktet.

(Per Højholt, 1967)

elev kan han bli deres lærer.

En ting er god bare når den er til virkelig nytte for folkets masser.

(Mao Tse Tung, 1942)

Vi må tale arbeiderklassens eget språk, og vi må avvise alle formelle finurligheter og eksperimenter som hemmer eller vanskeliggjør forståelsen.

(Morten Falck, 1969)

Om et litterært kunstverk er folkelig eller ikke, er ikke noe formspørsmål. Det er slett ikke slik at man, for å bli forstått av folket, må unngå uvante uttrykksmåter eller bare innta vante standpunkter. Det er ikke i folkets interesse å tilskrive folkets vaner (her: lesevaner) diktatorisk makt. Folket forstår djerpe uttrykksmåter, godtar nye standpunkter, overvinne formale vanskeligheter, når det er folkets interesser som kommer til uttrykk.

(Bertolt Brecht, 1938)

Det er galt å tro at kløften mellom avantgarden og massene er uoverkommelig. Erfaringen viser: med nye kunstneriske midler nærmer man seg massens sosiale bevissthet på en såpass tvingende

(...) den højeste af alle
Egenskaber: frugtbar,
ædel Naivitet.

(Paul la Cour, 1948)

Metaforerna ger ofta den
inspirerande stöten åt
ideerna, så som när tan-
ken om en enhetlig, i alt
skapat verkande evig
kraft ofrivilligt mognar
ur det alt överspännande
nät av överensstämmel-
ser, som metaforerna
knyter mellan nära och
fjärran ting. Och ideerna
å sin sida vinner poetisk
dignitet, i det de tar
kropp i metaforerna.

(Hans Ruin, 1935)

(...) den egendomliga
stämning, den obeskriv-
liga intimitet, som utgår
ur mången metafor, här-
rör av att den inte bara är
undervisande, förkla-
rande, förtydligande, as-
soctionsväckande, utan
att den låter (...) det be-
handlade stoffet ome-
delbart få del i allhetens
liv.

(Hans Ruin, 1935)

Naar Sproget hører op
med at være kultisk, mis-
ter det sin Oprigtighed
og begynder at bevæge
sig mod stadig stigende
Abstraktion.

(Paul la Cour, 1948)

Af forfatterrollens sæku-
larisering følger også
den udbredte allergi
mod metaforen som
stilmiddel.

(Hans-Jørgen Nielsen,
1968)

I denne reduksjonen blir
metaforen ført tilbake på
ordet.

(Helmut Heissen-
büttel, 1966)

Thou shalt not commit
metaphor.

(Max Black, 1962)

har du sagt A
har du sagt A

(Jan Erik Vold, 1969)

Den reelle, dvs. den ma-
terialistiske, historiepro-
sess kan ikke unnvære en
semantisk materialisme.
(...) Basis (arbeidet på
signifikantenes plan) er
den determinerende fak-
tor ved overbygningens

måte at det høye kunst-
neristiske nivå ikke
lenger føles som en
hindring, men som
kunstverkets mest virk-
somme moment.

(Ernst Bloch, Hanns
Eisler, 1937)

Estetene anklager meg
ofte for at jeg nedvurde-
rer versets poetiske kva-
liteter. Jeg gir for øvrig
blaffen i estetene.

(Vladimir Majakovskij,
1927)

(Man) måste skita i vad
som är „konstnärligt
helgjutet“ eller „psyko-
logisk medvetet“ (...)

(Anna-Clara Tidholm,
1970)

Utsøkt ordmusikk har
bare å fortelle at her var
det ikke mat for mange.

(Bertolt Brecht, 1939)

Og vi sosialister avslører
dette hykleri, river ned
de falske uthengsskilt –
ikke for å få en klassefri
litteratur og kunst (det
vil først bli mulig i det
klasseløse sosialistiske
samfunn), men for å

utarbeidelse („betydninger“), og leseren må snu sitt lesesystem opp ned, fordi han først kommer i kontakt med en overflate uten å se dens determinerende faktorer. Modellen for dette er forholdet mellom økonomi og ideologi.

(Jacques Henric, Philippe Sollers, 1968)

Man kunne tale om en inspirasjon beslektet med religionens.

(Erling Christie, 1955)

Pass deg for abstraksjoner.

(Ezra Pound, 1923)

Begeistring som fester seg til noe annet enn abstraksjon er et tegn på svakhet eller sykdom.

(Charles Baudelaire, 1845)

Författaren är ingen civiliserad medicinman eller profan präst.

(Björn Håkanson, 1966)

stille opp mot den hyklersk frie litteratur som i virkeligheten er alliert med bourgeoisiet den virkelig frie litteratur som er forbundet med proletariatet.

(Lenin, 1905)

Poesi begynner først der hvor det er tendens.

(Vladimir Majakovskij, 1926)

Tendensen alene gjør det ikke.

(Walter Benjamin, 1934)

Kunstverker uten kunstneriske kvaliteter har ingen kraft, hvor progressive de enn er politisk.

(Mao Tse Tung, 1942)

Konststaplelsen fattas som samtal, diskussion, en kommunikation med bredd och djup. Det aktuella konstverket vill övertyga i en aktiv debattsituation, inte bjuda till passiv vördnad och andakt.

(Leif Nylén, 1963)

Bakom varje dikt återfinns en svensk skattebetalare. Sverige är en nordisk välfärdsstat. Även sådana fakta är värd att hålla i minnet vid läsningen.

(Björn Håkanson, 1966)

Det levende Digt vil altid være revolutionært. Naar du ikke ser det revolutionære i det, skyldes det, at det er revolutionært på et særligt Plan, ikke det politiske.

(Paul la Cour, 1948)

Kunstneren (og filosofen) er en revolusjonær, men ingen politisk revolusjonær. Han vil en dypere og mer altomfattende revolusjon enn den rent politiske, han vil revolusjonere mennesket i verden og verden i mennesket.

(Stein Mehren, 1965)

Altså er nok verdensrevolusjonen likevel kanskje den evige oppgaven for det i ensomhet bevegede hjerte (...) i hvert fall i den grad den kan oppta dikteren.

(Oskar Loerke, 1920)

Det bør ikke glemmes, at ophavsmændene også er ganske almindelige arbejderne, skattebetalende borgere og vælgere i velferdsstaten Danmark sidst i 1960'erne. At samme Danmark så ikke heller svæver frit i luften, men f. eks. har en ganske konstant rolle som meddudsuger af ulande eller via Nato som understøtter af USA's folkemord i Vietnam er naturligvis et problem og en anfægtelse for disse poeter som for andre borgere. Men det ville være et urimelig krav, at poeten som poet uden videre skulle føle sig særlig kaldet til f. eks. at gribe ind i lige den problematik.

(Hans-Jørgen Nielsen, 1968)

Etter våre praktiske iakttagelser kan man sammenfatte motsetningen slik at den moderne kunst har et dypt pessimistisk grunntrekk, mens det moderne proletariat har et dypt optimistisk grunntrekk.

(Franz Mehring, 1896)

Missmodets fåglar kan nog flyga över huvudet på oss, men vi kan hindra att de bygger bo i håret.

(Johanna Schwarz, 1972)

Den som skal dikte ei ny bok er likeså einsam. Just så einsam som stevnen på eit skip under fart skjera seg fram i ukjent. Der er ingen med.

(Tarjei Vesaas, 1964)

Lidelsen er dikterens aura som også i tider uten adel, uten magi, uten gud skiller ham fra menneskene og fører ham i ensomheten, hvor han finner seg selv.

(Walter Muschg, 1948)

Ensomhet, den moderne dikters ursituasjon.

(Hugo Friedrich, 1956)

Mitt verk er en blindvei.

(Stephan Mallarmé)

Vil jeg virkelighet eller vil jeg bare forbli i dette mørke av skjønnhet?

(Stein Mehren, 1969)

Den unge poesi må i overensstemmelse med sit relativistiske utgangspunkt blive en poesi, der skrives *mellem* folk og ikke *for* folket.

(Hans-Jørgen Nielsen, 1968)

Gomringer bedriver altså, slik sett, liksom en sosialisering av språket, og han går med dette lenger enn de politisk engasjerte poetene som med all sin verbale og fysiske aktive kritikk av de herskende forhold likevel ikke kommer løs fra den borgerlige rettferdiggjørelsespoetikkens metaforiske talemåte.

(Helmut Heissenbüttel, 1967)

jeg er derfor overbevist om at den konkrete poesien begynner å realisere idéen om en universal fellesskapsdiktning.

(eugen gomringer, 1956)

Han (den revolusjonære forfatteren) kan igjen begynne å skrive litteratur, ein litteratur som skal bli lese av breie lag av folket, ein litteratur som folk skal bli glad i. Denne kjensle av samanheng må skapa ei heilt ny meiningsdjupn i den kunstnarlege aktiviteten som forfatteren lenge har sakna. Dette kjem av at han står i ein samanheng som forpliktar han utanom kunstens virkelighet.

(Tor Obrestad, 1971)

La hundre blomster blomstre og hundre tankeretninger strides, det er retningslinjen for fremmingen av kunstens og vitenskapens framsteg og en blomstrende sosialistisk kultur i landet vårt.

(Mao Tse Tung, 1942)

jeg skal knytte hånden og smile til dere

(Stig Holmås, 1970)

